

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування**

Кафедра публічного управління та адміністрування

ПРАВО В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

*Методичні рекомендації для підготовки фахівців за
ступенем вищої освіти "Магістр" за спеціальністю
"Публічне управління та адміністрування"*

Київ – 2018

УДК 351:342(076)

П 68

Рекомендовано до друку Вченою радою Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського, протокол № 4 від 20 грудня 2018 р.

Укладачі:

С. О. Кравченко, доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського;

В. В. Пристайко, старший викладач кафедри публічного управління та адміністрування Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського.

Рецензенти:

Т. І. Грушева, кандидат наук з державного управління, заслужений юрист України, заступник керівника Управління роботи з персоналом Секретаріату Конституційного Суду України;

М. В. Денисюк, кандидат юридичних наук, науковий консультант Судді Конституційного Суду України.

П 68

Право в публічному управлінні: метод. рек. для підготовки фахівців за ступенем вищої освіти "Магістр" за спеціальністю "Публічне управління та адміністрування" / уклад. : С. О. Кравченко, В. В. Пристайко. – К. : УкрСІЧ, 2018. – 24 с.

У методичних рекомендаціях наведено програму і тематичний план навчальної дисципліни "Право в публічному управлінні", форми контролю слухачів, вимоги, питання для обговорення, тематика і рекомендовані джерела для підготовки до семінарських занять та виконання творчих робіт. Відображений короткий зміст лекційного матеріалу розділів відповідної дисципліни.

УДК 351:342(076)

© С. О. Кравченко,
В. В. Пристайко, укладання,
2018

© Вид-во "УкрСІЧ", 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
ФОРМИ КОНТРОЛЮ	8
РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ПРАВА.....	9
РОЗДІЛ 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	11
ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧОЇ РОБОТИ.....	17
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ.....	18
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	20

ВСТУП

Актуальність вивчення дисципліни

- Правове регулювання публічного управління в Україні зазнає останніми роками суттєвих трансформацій. Вони пов'язані з намаганням поступово впровадити в управлінську практику засади належного урядування та європейські підходи до функціонування публічної служби, децентралізувати систему державної влади, сформувати спроможні територіальні громади. Досить динамічно розвивається законодавство, що регулює діяльність органів судової влади, відбуваються перетворення правових засад функціонування прокуратури. Важливі зміни нормативно-правової бази стосуються питань публічних закупівель, запобігання та протидії корупції, запровадження технологій електронного урядування, надання публічних послуг та ін.
- Враховуючи це, публічні службовці стикаються з необхідністю чітко та детально знати сучасну нормативно-правову базу діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, розуміти правовий зміст законодавчих нововведень та напрями можливої еволюції правового регулювання публічного управління. Тому в межах дисципліни "Право в публічному управлінні" пропонується комплексне вивчення законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, що стосуються різних рівнів та органів публічної влади, а також передбачається розвиток вмінь і навичок застосовувати цей масив правових документів у своїй службовій діяльності та пропонувати їх удосконалення.
- Дисципліна входить до циклу дисциплін, що формують загальні компетентності, освітньо-професійних програм підготовки магістрів за спеціальністю "Публічне управління та адміністрування".

Метою викладання навчальної дисципліни "Право в публічному управлінні" є формування у студентів знань щодо створення, функціонування та розвитку правового забезпечення публічного управління, а також вмінь та навичок використовувати ці знання у практичній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни "Право в публічному управлінні" є надати систематизовані знання щодо правового регулювання публічного управління, дати уявлення про існуючу законодавчу базу, що регулює діяльність, пов'язану з публічним управлінням та публічною службою, сформувати практичні вміння і навички щодо застосування законів, правових принципів, а також методів, технологій та процедур нормотворчості в управлінні суб'єктами публічної сфери.

Результати навчання

Після вивчення дисципліни слухачі повинні:

знати:

- основні форми і методи формування і функціонування органів публічної влади на основі принципу верховенства права;
- конституційну організацію публічної влади;
- правовий статус та повноваження публічно-владних інституцій;
- взаємовідносини органів публічної влади з адміністративними судами та Конституційним Судом України щодо гарантування прав і свобод людини і громадянина;
- зміни у правовому регулюванні публічної служби в контексті модернізації системи державного управління та адаптації законодавства до вимог ЄС;
- зміст правового регулювання статусу публічних службовців, гарантій і процедур їх реалізації, а також механізму проходження публічної служби;

вміти:

- орієнтуватись у конституційних засадах діяльності органів публічної влади;
- застосовувати акти законодавства в процесах реалізації права і свобод людини і громадянина та обирати механізми судового та позасудового захисту прав і свобод людини і громадянина;
- застосовувати у практичній діяльності акти законодавства, що регулюють сферу публічного управління, для вирішення завдань, закріплених за посадою, структурним підрозділом, органом влади;
- організувати процес проектування сучасних службових відносин, заснованих на європейських правових принципах;
- керуючись нормами чинного законодавства, організувати процес реалізації прав, обов'язків, відповідальності публічних службовців і проходження ними публічної служби;
- застосовувати акти законодавства в процесі реалізації службових відносин з метою виконання службових обов'язків та з урахуванням змісту службових відносин в органах публічної влади;
- застосовувати організаційно-правові форми і засоби притягнення публічних службовців до юридичної відповідальності.

Навчальна стратегія дисципліни

Досягнення результатів навчання здійснюється шляхом:

- *проведення лекцій* для надання слухачам необхідних знань;
- *самотійного навчання слухачів* на основі розроблених для дисципліни навчально-методичних матеріалів;
- *участі слухачів у семінарських заняттях* з метою розвитку критичного мислення, формування та розвитку здатності виявляти проблеми правового забезпечення публічного управління та розробляти рекомендації щодо їх вирішення;
- *виконання і презентації індивідуальних завдань* у вигляді творчих робіт до розділів дисципліни;
- *проведення екзамену* для підсумкового контролю засвоєння знань.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ПРАВА

Тема 1.1. Загальна характеристика права як регулятора суспільних відносин

Тема 1.2. Ознаки і джерела норм права

Тема 1.3. Система права та система законодавства

Тема 1.4. Закони і підзаконні нормативно-правові акти

РОЗДІЛ 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Тема 2.1. Загальна характеристика правового регулювання державного управління

Тема 2.2. Правове забезпечення діяльності Верховної Ради України

Тема 2.3. Конституційно-правове регулювання діяльності Президента України

Тема 2.4. Система органів виконавчої влади: правове забезпечення

Тема 2.5. Правові засади діяльності Конституційного Суду України

Тема 2.6. Судова влада та прокуратура в Україні: правове регулювання

Тема 2.7. Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	всього	денна форма				всього	заочна форма			
		у тому числі					у тому числі			
1	2	л	п	сем.	с. р.	7	л	п	сем.	с. р.
	3	4	5	6		8	9	10	11	
Розділ 1. Основи теорії права										
Тема 1.1. Загальна характеристика права як регулятора суспільних відносин	12	2			10	12	2			10
Тема 1.2. Ознаки і джерела норм права	12	2			10	12				12
Тема 1.3. Система права та система законодавства	12	2			10	12				12
Тема 1.4. Закони і підзаконні нормативно-правові акти	14			4	10	14			2	12
Разом за розділом 1	50	6		4	40	50	2		2	46
Розділ 2. Правове регулювання діяльності органів публічного управління										
Тема 2.1. Загальна характеристика правового регулювання державного управління	10	2		2	12	10	2		2	6
Тема 2.2. Правове забезпечення діяльності Верховної Ради України	10	2			10	10				10
Тема 2.3. Конституційно-правове регулювання діяльності Президента України	10	2				10				10
Тема 2.4. Система органів виконавчої влади: правове забезпечення	10			2		10			2	8
Тема 2.5. Правові засади діяльності Конституційного Суду України	10	2				10				10
Тема 2.6. Судова влада та прокуратура в Україні: правове регулювання	10	2				10				10
Тема 2.7. Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні	10			2		10	2			8
Разом за розділом 2	70	10		10	50	70	4		4	62
Усього годин	120	16		14	90	120	6		6	108

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Навчальні результати слухачів у межах дисципліни оцінюються на основі:

- виконання і презентації творчих робіт;
- участі у семінарських заняттях;
- підсумкового контролю засвоєння знань у вигляді екзамену.

Максимальна кількість балів за вивчення дисципліни – 100.

Розподіл балів для денної форми навчання

Поточний контроль						Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2					
C1.4	TP1	C2.1	C2.4	C2.7	TP2	40	100
10	15	5	10	5	15		

C1.4 ... C2.7 – семінарські заняття до тем розділів

TP1, TP2 – творчі роботи до розділів

Розподіл балів для заочної форми навчання

Поточний контроль					Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2				
C1.4	TP1	C2.1	C2.4	TP2	40	100
10	15	10	10	15		

C1.4 ... C2.4 – семінарські заняття до тем розділів

TP1, TP2 – творчі роботи до розділів

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ПРАВА

Мета: Сформуванню у слухачів:

- уявлення про право та його функції в публічному управлінні;
- систематизовані знання основ теорії права;
- вміння та навички аналізувати систему законодавства, виявляти проблеми її побудови і функціонування та розробляти рекомендації щодо їх вирішення.

Короткий зміст лекційного матеріалу розділу.

Визначення поняття "права". Функції права. Поняття та характеристика властивостей права: нормативність, формальну визначеність, державну забезпеченість, системність і загальнообов'язковість. Концепції праворозуміння. Підходи до сучасних концепцій праворозуміння. Правова доктрина. Застосування та юридична природа. Верховенство права та стрижневі елементи. Формальна та матеріальна концепції верховенства права. Доповідь Венеційської комісії "Про верховенство права". Ознаки норм права: нормативність, загальнообов'язковість, системність, закріплення норм у законах, державна забезпеченість, право. Поняття "джерело права". Види джерел права. Нормативно-правовий акт. Нормативно-правовий договір. Правовий звичай. Правовий прецедент. Визначення поняття "система права". Предмет та метод правового регулювання. Галузь права. Публічне і приватне право. Закон як нормативно-правовий акт вищої юридичної сили. Технологія розробки законів. Різновиди законів та їх особливості. Підзаконні нормативно-правові акти, їх різновиди, процедури прийняття. Проблеми та шляхи розвитку законодавства.

Види навчальної діяльності, передбачені у розділі 1

Творча робота до розділу 1

Мета: формування систематизованих знань основ теорії права та вміння аналізувати систему законодавства, її проблеми та шляхи розвитку.

Написання та оформлення творчої роботи: здійснюється за вимогами, що наведені у відповідному розділі методичних рекомендацій.

Рекомендовані теми творчих робіт до розділу 1

1. Функції права.
2. Поняття та характеристика властивостей права.
3. Правова доктрина: застосування та юридична природа.
4. Верховенство права: сутність та реалізація.
5. Формальна та матеріальна концепції верховенства права.
6. Ознаки норм права: загальна характеристика.

7. Види джерел права.
8. Нормативно-правовий акт: поняття, різновиди, ієрархія.
9. Нормативно-правовий договір як джерело права: загальна характеристика та особливості.
10. Правовий звичай як джерело права: загальна характеристика та особливості.
11. Правовий прецедент як джерело права: загальна характеристика та особливості.
12. Публічне і приватне право: порівняльний аналіз.
13. Закон: загальна характеристика та різновиди.
14. Законодавча процедура.
15. Проблеми систематизації нормативно-правових актів.

Семінарське заняття до теми 1.4 "Закони і підзаконні нормативно-правові акти"

Мета: формування вмінь і навичок орієнтуватися у системі нормативно-правових актів, здійснювати їх пошук та відбір для застосування у службовій діяльності.

Питання для обговорення:

1. Закон: загальна характеристика.
2. Законодавча процедура.
3. Закони конституційні, звичайні та надзвичайні.
4. Систематизація нормативно-правових актів.

Джерела для обов'язкового вивчення:

1. Конспект лекцій з дисципліни "Право в публічному управлінні", розділ 1.
2. Методичні рекомендації з дисципліни "Право в публічному управлінні", розділ 1.

Рекомендовані додаткові джерела для вивчення:

1. Адміністративне право. Загальна частина : навч. посіб. / С. М. Алфьоров, С. В. Ващенко, М. М. Долгополова, А. П. Купін. – К. : Центр учбової літери, 2011. – 216 с.
2. Демків Р. Я. Конституційне право України : курс лекцій / Р. Я. Демків. – Львів : ЛДУВС, 2012. – 332 с.
3. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підручник. – Х.: Консул, 2001. – 656 с.
4. Теорія держави і права: навч. посіб. / В. М. Суботін та ін. – К.: Знання, 2005. – 327 с.
5. Теорія держави і права: підручник. / С. Л. Лисенков та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 448 с.

РОЗДІЛ 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Мета: Сформувати у слухачів:

- уявлення про конституційну організацію публічної влади, правовий статус та повноваження публічно-владних інституцій;
- систематизовані знання щодо правового регулювання публічного управління та публічної служби;
- вміння та навички застосовувати у практичній діяльності нормативно-правові акти, що регулюють діяльність органів публічного управління, визначати проблеми та шляхи удосконалення відповідного правового регулювання.

Короткий зміст лекційного матеріалу розділу.

Державна влада і державне управління як правові категорії. Правове закріплення структури державної влади. Сутність правової форми діяльності держави та її ознаки. Принцип поділу влади. Основні складові правового регулювання державного управління. Засади конституційно-правового статусу Верховної Ради України. Повноваження Верховної Ради України. Компетенція Верховної Ради України. Конституційний склад Верховної Ради України. Позачергові вибори, підстави і порядок дострокового припинення повноважень. Статус народного депутата. Правове визначення поняття "Президент України". Завдання Президента України у межах своїх повноважень. Вимоги до кандидата в Президенти, порядок обрання та припинення повноважень. Правовий статус Кабінету Міністрів України, його законодавчі повноваження, склад, законодавчі засади діяльності. Правове регулювання системи органів виконавчої влади. Конституційно-правове регулювання діяльності місцевих державних адміністрацій. Статус та повноваження Конституційного Суду України. Порядок призначення суддів Конституційного Суду. Організаційна структура Суду. Форми звернення до Суду. Відкриття конституційного провадження у справі, підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі та форми конституційного провадження. Види актів. Порядок виконання рішень та висновків Суду. Судово-правова реформа. Суди загальної юрисдикції. Верховний Суд України. Апеляційні суди. Місцеві суди. Чинники негативного впливу на незалежність судів в Україні. Визначення понять "прокуратура", "генеральна прокуратура". Конституційно визначені завдання прокуратури. Генеральна прокуратура: функції, структура. Прокурорський нагляд. Спеціалізована антикорупційна прокуратура. Місцеве самоврядування як правова категорія. Правові принципи здійснення місцевого самоврядування. Правове закріплення системи місцевого самоврядування. Правове регулювання компетенції органів місцевого самоврядування.

Види навчальної діяльності, передбачені у розділі 2

Творча робота до розділу 2

Мета: формування систематизованих знань щодо правового регулювання публічного управління та публічної служби, особливостей правового статусу та правових засад діяльності різних органів публічної влади.

Написання та оформлення творчої роботи: здійснюється за вимогами, що наведені у відповідному розділі методичних рекомендацій.

Рекомендовані теми творчих робіт до розділу 2

1. Правові засади побудови системи органів державної влади.
2. Сутність та особливості правової форми діяльності держави.
3. Проблеми реалізації принципу поділу влади в Україні.
4. Конституційно-правові засади діяльності Верховної Ради України: стан та проблеми.
5. Правове регулювання інституту Президента України та шляхи його удосконалення.
6. Правовий статус та повноваження Кабінету Міністрів України в системі державної влади.
7. Стан та проблеми правового забезпечення діяльності центральних органів виконавчої влади.
8. Проблеми правового регулювання діяльності центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом.
9. Розвиток правових засад функціонування місцевих державних адміністрацій у контексті децентралізації в Україні.
10. Правовий статус та повноваження Конституційного Суду України.
11. Проблеми правового забезпечення функціонування Конституційного Суду України.
12. Незалежність судів в Україні: правові проблеми.
13. Стан та проблеми правового забезпечення діяльності генеральної прокуратури.
14. Еволюція прокурорського нагляду в Україні.
15. Проблеми правового регулювання діяльності спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
16. Правові засади побудови системи органів місцевого самоврядування.
17. Правові принципи здійснення місцевого самоврядування та їх реалізація в Україні.
18. Розвиток правового регулювання місцевого самоврядування у контексті децентралізації в Україні.
19. Правові проблеми реалізації європейських принципів місцевого самоврядування.

Семінарське заняття до теми 2.1

"Загальна характеристика правового регулювання державного управління"

Мета: формування системних уявлень про правове регулювання державного управління в Україні, вмінь та навичок діагностувати проблеми та шляхи його удосконалення.

Питання для обговорення:

1. Розуміння державного управління у теорії права.
2. Співвідношення правових категорій "державна влада" і "державне управління".
3. Конституційні засади побудови системи органів державної влади.
4. Базові закони, що регулюють державне управління в Україні.
5. Правова форма діяльності органів державного управління.
6. Принцип поділу влади та особливості його реалізації в Україні.
7. Комплекс підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вітчизняних органів державного управління.

Семінарське заняття до теми 2.4

"Система органів виконавчої влади: правове забезпечення"

Мета: розвиток умінь і навичок виявлення проблем та розробки рекомендацій щодо удосконалення правового забезпечення функціонування системи органів виконавчої влади в Україні.

Питання для обговорення:

1. Конституційно-правове регулювання діяльності Кабінету Міністрів України, проблеми та шляхи його удосконалення.
2. Загальна характеристика правового забезпечення функціонування системи центральних органів виконавчої влади в Україні.
3. Правове регулювання діяльності міністерств України.
4. Правове регулювання діяльності державних служб України.
5. Правове регулювання діяльності державних агентств України.
6. Правове регулювання діяльності державних інспекцій України.
7. Правове регулювання діяльності місцевих державних адміністрацій в Україні та шляхи його розвитку в умовах децентралізації.

Семінарське заняття до теми 2.7

"Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні"

Мета: розвиток умінь і навичок виявлення проблем та розробки рекомендацій щодо удосконалення правового регулювання місцевого самоврядування в Україні.

Питання для обговорення:

1. Поняття місцевого самоврядування відповідно до законодавства України.
2. Загальна характеристика конституційних засад місцевого самоврядування в Україні.
3. Правове забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування базового рівня.
4. Правове забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування районного та обласного рівня.
5. Дуалістична природа місцевого самоврядування та її відображення у вітчизняному законодавстві.
6. Проблеми правового регулювання діяльності об'єднаних територіальних громад.
7. Правові аспекти європеїзації місцевого самоврядування в Україні.

Джерела для обов'язкового вивчення:

1. Конспект лекцій з дисципліни "Право в публічному управлінні", розділ 2.
2. Методичні рекомендації з дисципліни "Право в публічному управлінні", розділ 2.

Рекомендовані додаткові джерела для вивчення:

1. Адміністративне право України. Загальне адміністративне право : навч. посіб. / В. В. Галуцько, В. І. Курило, С. О. Короєд та ін.; за ред. В. В. Галуцька. – Херсон : Гринь Д.С., 2015. – Т.1. – 272 с.
2. Адміністративне право. Загальна частина : навч. посіб. / С. М. Алфьоров, С. В. Ващенко, М. М. Долгополова, А. П. Купін. – К. : Центр учбової літери, 2011. – 216 с.
3. Бакуменко В. Д. Державне управління : курс лекцій / В. Д. Бакуменко, Д. І. Дзвінчук, О. С. Поважний. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. – 536 с.
4. Бакуменко В. Д. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. – К. : Інтерсервіс, 2013. – 174 с.
5. Демків Р. Я. Конституційне право України : курс лекцій / Р. Я. Демків. – Львів : ЛДУВС, 2012. – 332 с.
6. Закон України "Про державну службу" від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII // Голос України. – 2015. – 31 груд.
7. Закон України "Про Кабінет Міністрів України" від 27 лют. 2014 р. № 794-VII // Голос України. – 2014. – 1 берез.
8. Закон України "Про Конституційний Суд України" від 13 лип. 2017 р. № 2136-VIII // Голос України. – 2017. – 2 серп.
9. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР // Голос України. – 1997. – 12 черв.
10. Закон України "Про місцеві державні адміністрації" від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV // Уряд. кур'єр. – 1999. – 15 трав.

11. Закон України "Про Раду національної безпеки і оборони України" від 5 берез. 1998 р. № 183/98-ВР // Голос України. – 1998. – 3 квіт.
12. Закон України "Про Рахункову палату" від 2 лип. 2015 р. № 576-VIII // Голос України. – 2015. – 8 серп.
13. Закон України "Про Регламент Верховної Ради України" від 10 лют. 2010 р. № 1861-VI // Голос України. – 2010. – 17 лют.
14. Закон України "Про судоустрій і статус суддів" від 2 черв. 2016 р. № 1402-VIII // Голос України. – 2016. – 16 лип.
15. Закон України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" від 23 груд. 1997 р. № 776/97-ВР // Голос України. – 1998. – 20 січ.
16. Закон України "Про центральні органи виконавчої влади" від 17 берез. 2011 р. № 3166-VI // Уряд. кур'єр. – 2011. – 12 квіт.
17. Кириченко В. М. Порівняльне конституційне право: модульний курс : навч. посіб. / В. М. Кириченко, О. М. Куракін. – К. : Центр учбової літ-ри, 2012. – 256 с.
18. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 лип. 2005 р. № 2747-IV // Голос України. – 2005. – 23 серп.
19. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 груд. 1984 р. № 8073-X. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
20. Конституційне право України : посіб. для підготовки до іспитів / Ю. Г. Барабаш, Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин та ін. – 3-тє вид., перероб. та доп. – Х. : Право, 2016. – 346 с.
21. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
22. Кримінальний кодекс України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III // Голос України. – 2001. – 19 черв.
23. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни "Адміністративне право" / уклад. : Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук та ін. – Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 101 с.
24. Про затвердження Порядку проведення службового розслідування стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування : постанова Кабінету Міністрів України від 13 черв. 2000 р. № 950 // Уряд. кур'єр. – 2000. – 15 лип.
25. Про затвердження Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 25 берез. 2015 р. № 171 // Уряд. кур'єр. – 2015. – 9 квіт.
26. Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців : постанова Кабінету Міністрів України від 11 лют. 2016 р. № 65 // Уряд. кур'єр. – 2016. – 20 лют.

27. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 18 лип. 2007 р. № 950 // Офіц. вісн. України. – 2007. – № 54. – С. 21.
28. Про затвердження рекомендаційних переліків структурних підрозділів обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій : постанова Кабінету Міністрів України від 18 квіт. 2012 р. № 606 // Уряд. кур'єр. – 2012. – 13 лип.
29. Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації : постанова Кабінету Міністрів України від 11 груд. 1999 р. № 2263 // Офіц. вісн. України. – 1999. – № 50. – С. 77.
30. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 10 верес. 2014 р. № 442 // Уряд. кур'єр. – 2014. – 16 верес.
31. Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій : постанова Кабінет Міністрів України від 12 берез. 2005 р. № 179 // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 11. – С. 17.

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧОЇ РОБОТИ

Самостійна робота слухача у межах навчальної дисципліни "Право в публічному управлінні" передбачає написання та презентацію ним творчої роботи до кожного розділу на одну з передбачених переліком тем за власним вибором. Виконання цієї роботи орієнтоване на практичне застосування знань і розвиток вмінь, здобутих в процесі лекційних і семінарських занять, самостійного опрацювання навчальних матеріалів та обдумування слухачем питань відповідно до обраної тематики. Викладення необхідних матеріалів повинно бути лаконічним, чітко сформульованим і відповідати суті проблеми. Результатом написання творчої роботи є обґрунтований авторський висновок щодо обраної тематики і можливі практичні рекомендації.

Творча робота повинна бути підготовлена слухачем індивідуально. Вона надається у електронному вигляді (файлом) викладачеві, а її результати презентуються під час семінарського заняття за відповідною тематикою у формі короткої доповіді (3-4 хв.) та відповідей на поставлені запитання.

Творча робота має висвітлювати:

- основні теоретичні положення за обраною темою;
- практичне значення теоретичних положень, можливі підходи та шляхи їх практичного застосування;
- висновки, що коротко відображають результати проведеного слухачем дослідження;
- перелік використаних джерел, оформлених згідно із вимогами.

Творча робота має бути оформлена як документ Microsoft Word формату А4, шрифт Times New Roman, 14 кегель, міжрядковий інтервал – 1,5, поля – 2 см з усіх боків. Титульний аркуш творчої роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва інституту; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема творчої роботи; прізвище, ім'я, по батькові студента, курс, шифр академічної групи; рік написання творчої роботи. За титульним аркушем слідує план творчої роботи, в якому треба виділити всі її структурні частини. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного пункту. Обсяг творчої роботи визначається вмінням слухача стисло і водночас вичерпно розкрити тему: узагальнити теоретичні напрацювання за напрямом, що розглядається, оцінити їх прикладне значення, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції. Обсяг роботи – 10-15 сторінок. Обов'язковою вимогою є чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [N, с. M] (N означає номер джерела у наведеному в кінці їх переліку, а M – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати в творчій роботі таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Перелік використаних джерел (не менше 7 позицій) оформляється згідно з діючими правилами. У творчій роботі мають бути обов'язково викладені авторські висновки та пропозиції.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль засвоєння знань слухачів з дисципліни "Право в публічному управлінні" здійснюється у формі екзамену відповідно до орієнтовного переліку питань, що наведені нижче.

Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю

1. Поняття та характеристика властивостей права.
2. Функції права.
3. Сучасні концепції праворозуміння.
4. Правова доктрина: поняття та застосування.
5. Верховенство права як правовий принцип.
6. Формальна та матеріальна концепції верховенства права.
7. Доповідь Венеційської комісії "Про верховенство права".
8. Ознаки норм права.
9. Види джерел права.
10. Нормативно-правовий акт.
11. Нормативно-правовий договір.
12. Правовий звичай.
13. Правовий прецедент.
14. Визначення поняття "система права".
15. Предмет та метод правового регулювання.
16. Галузь права.
17. Публічне і приватне право.
18. Закон: загальна характеристика.
19. Законодавча процедура.
20. Різновиди законів.
21. Систематизація нормативно-правових актів.
22. Державна влада і державне управління як правові категорії.
23. Правове закріплення структури державної влади.
24. Сутність правової форми діяльності держави та її ознаки.
25. Принцип поділу влади.
26. Основні складові правового регулювання державного управління.
27. Засади конституційно-правового статусу Верховної Ради України.
28. Компетенція Верховної Ради України.
29. Правова регламентація діяльності Верховної Ради України.
30. Статус народного депутата.
31. Правове визначення поняття "Президент України".
32. Конституційні засади діяльності Президента України.
33. Вимоги до кандидата в Президенти України, порядок обрання та припинення повноважень.
34. Правовий статус та повноваження Кабінету Міністрів України.

35. Система органів виконавчої влади.
36. Правовий статус та повноваження місцевих державних адміністрацій.
37. Статус та повноваження Конституційного Суду України.
38. Вимоги до судді Конституційного Суду.
39. Конкурсні засади відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду.
40. Порядок призначення суддів Конституційного Суду.
41. Організаційна структура Конституційного Суду України.
42. Форми звернення до Конституційного Суду України.
43. Правова регламентація прийняття рішень Конституційним Судом України.
44. Види актів Конституційного Суду України.
45. Порядок виконання рішень та висновків Конституційного Суду України
46. Судово-правова реформа в Україні.
47. Суди загальної юрисдикції.
48. Апеляційні суди.
49. Місцеві суди.
50. Верховний Суд України.
51. Фактори, які негативно впливають на стан незалежності судів в Україні.
52. Визначення понять "прокуратура", "генеральна прокуратура".
53. Конституційно визначені завдання прокуратури.
54. Генеральна прокуратура: функції, структура.
55. Прокурорський нагляд.
56. Спеціалізована антикорупційна прокуратура.
57. Місцеве самоврядування як правова категорія.
58. Правові принципи здійснення місцевого самоврядування.
59. Правове закріплення системи місцевого самоврядування.
60. Правове регулювання компетенції органів місцевого самоврядування.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні джерела

1. Адміністративне право : навч. посіб. / за ред. О. І. Остапенка. – К. : Правова єдність, 2008. – 536 с.
2. Адміністративне право України : підручник / Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, О. В. Дьяченко та ін.; за ред. Ю. П. Битяка. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – 544 с.
3. Адміністративне право України. Загальне адміністративне право : навч. посіб. / В. В. Галуцько, В. І. Курило, С. О. Короєд та ін.; за ред. В. В. Галуцька. – Херсон : Грінь Д.С., 2015. – Т.1. – 272 с.
4. Адміністративне право. Загальна частина : навч. посіб. / С. М. Алфьоров, С. В. Ващенко, М. М. Долгополова, А. П. Купін. – К. : Центр учбової літери, 2011. – 216 с.
5. Бакуменко В. Д. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. – К. : Інтерсервіс, 2013. – 174 с.
6. Демків Р. Я. Конституційне право України : курс лекцій / Р. Я. Демків. – Львів : ЛДУВС, 2012. – 332 с.
7. Державне право зарубіжних країн (у схемах) : навч. посіб. / Б. В. Калиновський, О. Я. Лапка, Н. Я. Лапка та ін. ; за заг. ред. О. Я. Лапки. – К. : КНТ, 2012. – 528 с.
8. Задорожня Г. В. Конституційне право України : підручник / Г. В. Задорожня, Ю. А. Задорожний, І. М. Сопілко. – К. : НАУ-друк, 2010. – 448 с.
9. Кириченко В. М. Порівняльне конституційне право: модульний курс : навч. посіб. / В. М. Кириченко, О. М. Куракін. – К. : Центр учбової літери, 2012. – 256 с.
10. Конституційне право України : посіб. для підготовки до іспитів / Ю. Г. Барабаш, Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин та ін. – 3-тє вид., перероб. та доп. – Х. : Право, 2016. – 346 с.
11. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни "Адміністративне право" / уклад. : Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук та ін. – Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 101 с.
12. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, І. С. Бондар, В. Г. Горник, В. В. Шпачук. – К. : Ліра-К, 2016. – 200 с.
13. Савчин М. В. Конституційне право України : підручник / М. В. Савчин. – К. : Правова єдність, 2009. – 1008 с.
14. Скаун О. Ф. Теорія держави і права: підручник. – Х.: Консул, 2001. – 656 с.
15. Совгіря О. В. Конституційне право України : навч. посіб. / О. В. Совгіря, Н. Г. Шукліна. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 632 с.
16. Теорія держави і права: навч. посіб. / В. М. Суботін та ін. – К.: Знання, 2005. – 327 с.

17. Теорія держави і права: підручник. / С. Л. Лисенков та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 448 с.

Додаткові джерела

1. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник / ред. колегія : В. Б. Авер'янов (голова) та ін. – К. : Юрид. думка, 2004. – Т. 1 : Загальна частина. – 584 с.
2. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник / ред. колегія : В. Б. Авер'янов (голова) та ін. – Т. 1 : Загальна частина. – К. : Юрид. думка, 2005. – Т. 2 : Особлива частина. – 624 с.
3. Адміністративне право України: основні поняття : навч. посіб. / за заг. ред. І. П. Голосніченка. – К. : ГАН, 2005. – 232 с.
4. Бакуменко В. Д. Державне управління : курс лекцій / В. Д. Бакуменко, Д. І. Дзвінчук, О. С. Поважний. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2011. – 536 с.
5. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. – К. : Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. – Т. 1. – 564 с.
6. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011. – Т. 1 : Теорія державного управління. – 2011. – 748 с.
7. Євтушенко О. Н. Державне управління (Основи теорії державного управління) : навч. посіб. / О. Н. Євтушенко, В. І. Андріяш. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – Ч. 1 : Основи теорії державного управління. – 268 с.
8. Закон України "Про державну службу" від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII // Голос України. – 2015. – 31 груд.
9. Закон України "Про Кабінет Міністрів України" від 27 лют. 2014 р. № 794-VII // Голос України. – 2014. – 1 берез.
10. Закон України "Про Конституційний Суд України" від 13 лип. 2017 р. № 2136-VIII // Голос України. – 2017. – 2 серп.
11. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР // Голос України. – 1997. – 12 черв.
12. Закон України "Про місцеві державні адміністрації" від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV // Уряд. кур'єр. – 1999. – 15 трав.
13. Закон України "Про Раду національної безпеки і оборони України" від 5 берез. 1998 р. № 183/98-ВР // Голос України. – 1998. – 3 квіт.
14. Закон України "Про Рахункову палату" від 2 лип. 2015 р. № 576-VIII // Голос України. – 2015. – 8 серп.
15. Закон України "Про Регламент Верховної Ради України" від 10 лют. 2010 р. № 1861-VI // Голос України. – 2010. – 17 лют.
16. Закон України "Про судоустрій і статус суддів" від 2 черв. 2016 р. № 1402-VIII // Голос України. – 2016. – 16 лип.
17. Закон України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" від 23 груд. 1997 р. № 776/97-ВР // Голос України. – 1998. – 20 січ.

18. Закон України "Про центральні органи виконавчої влади" від 17 берез. 2011 р. № 3166-VI // Уряд. кур'єр. – 2011. – 12 квіт.
19. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 лип. 2005 р. № 2747-IV // Голос України. – 2005. – 23 серп.
20. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 груд. 1984 р. № 8073-X. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
21. Кононенко Л. М. Адміністративне право України : підручник. / Л. М. Кононенко, О. П. Литвин. – К. : Вид. центр Просвіта, 2007. – 489 с.
22. Конституційне право України : підручник / за ред. В. П. Колісника, Ю. Г. Барабаша. – Х. : Право, 2008. – 416 с.
23. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
24. Кравченко В. В. Конституційне право України : навч. посіб. / В. В. Кравченко. – вид. 3-тє, виправл. та доповн. – К. : Атіка, 2004. – 512 с.
25. Кримінальний кодекс України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III // Голос України. – 2001. – 19 черв.
26. Куйбіда Р. О. Розвиток адміністративної юстиції в країнах колишнього Радянського Союзу / Р. О. Куйбіда, В. П. Тимошук. – К. : Книги для бізнесу, 2010. – 144 с.
27. Про затвердження Порядку проведення службового розслідування стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування : постанова Кабінету Міністрів України від 13 черв. 2000 р. № 950 // Уряд. кур'єр. – 2000. – 15 лип.
28. Про затвердження Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 25 берез. 2015 р. № 171 // Уряд. кур'єр. – 2015. – 9 квіт.
29. Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців : постанова Кабінету Міністрів України від 11 лют. 2016 р. № 65 // Уряд. кур'єр. – 2016. – 20 лют.
30. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 18 лип. 2007 р. № 950 // Офіц. вісн. України. – 2007. – № 54. – С. 21.
31. Про затвердження рекомендаційних переліків структурних підрозділів обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій : постанова Кабінету Міністрів України від 18 квіт. 2012 р. № 606 // Уряд. кур'єр. – 2012. – 13 лип.
32. Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації : постанова Кабінету Міністрів України від 11 груд. 1999 р. № 2263 // Офіц. вісн. України. – 1999. – № 50. – С. 77.
33. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади :

постанова Кабінету Міністрів України від 10 верес. 2014 р. № 442 // Уряд. кур'єр. – 2014. – 16 верес.

34. Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій : постанова Кабінет Міністрів України від 12 берез. 2005 р. № 179 // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 11. – С. 17.
35. Стеценко С. Г. Адміністративне право України : навч. посіб. / С. Г. Стеценко. – К. : Атіка, 2007. – 624 с.

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>
2. Інститут законодавства Верховної Ради України. – <http://instzak.rada.gov.ua>
3. Національна академія державного управління при Президентові України. – <http://www.academy.gov.ua>
4. Національна рада реформ. – <http://reforms.in.ua/>
5. Національне агентство України з питань державної служби. – <http://nads.gov.ua/>
6. Національний інститут стратегічних досліджень. – <http://www.niss.gov.ua>
7. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. – <http://www.president.gov.ua>
8. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua/ua>
9. Фонд "Демократичні ініціативи" ім. І.Кучеріва. – <http://www.dif.org.ua>
10. Центр політико-правових реформ. – <http://www.pravo.org.ua>

Навчальне видання

ПРАВО В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

*Кравченко Сергій Олександрович
Пристайко Валерій Володимирович*

Методичні рекомендації

В авторській редакції

Підписано до друку __.12.2018 р.

Формат 60x84/16. Друк офсетний. Папір офсетний.

Гарнітура Times. Обл-вид. арк. ____.

Умов. друк. арк. _____. Наклад 100 прим.

Віддруковано у типографії «ПП«КП»УкрСІЧ» з оригіналів авторів.
02660, Київ, вул. Магнітогорська, 1, оф. 216, тел. 224-58-24